

KONKURS na turystyczną fotogazetkę PTTK

Zarząd Główny PTTK ogłasza konkurs na turystyczną fotogazetkę, w którym może brać udział każde Koło Zakładowe i Terenowe PTTK, Klub Specjalistyczny oraz Oddział PTTK. Konkurs ten ma za zadanie uwidocznienie osiągnięć PTTK w zakresie turystyki w czasie kadencji 1960/61 r.

Gazetka ilustrowana zdjęciami, rysunkami lub inną grafiką nie może być większa niż w formacie 120 na 80 cm i nie mniejsza niż 40 na 50 cm. Oprawa musi być sztywna z uchwytnymi na zawieszanie. Tematyką gazetki są osiągnięcia turystyczne, życie turystyczne i organizacyjne, zagospodarowanie turystyczne terenu, Koła, Kluby, Oddziały, zasłużeni działacze, nowe formy turystyczne itp. inicjatywy w okresie 1960/6- r. Każda gazetka musi mieć swój tytuł oraz nazwę i adres Koła, Klubu czy Oddziału, który ją wykonał.

Ustalone zostały nagrody: I — 5000 zł, II — 2000 zł, III — 1000 zł, oraz dwie nagrody po 500 zł.

Najlepsze fotogazetki będą wystawione w sali obrad V Walnego Zjazdu Delegatów PTTK w maju 1962 r. w Warszawie.

Termin nadsyłania fotogazetek na adres Komisji Konkursowej Warszawa Zarząd Główny PTTK, Dział Propagandy, ul. Senatorska 11 upływa 20 kwietnia br.

BIULETYN *informacyjny*

ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK
MARZEC 1962

Nr 38

DOKUMENT WIELKIEJ WAGI

1 lutego 1962 r. zostało podpisane przez Prezesa ZG PTTK gen. B. Bednarza i Sekretarza CRZZ W. Kosa porozumienie, nakreślające wspólne zadania obu organizacji w zakresie rozwoju turystyki w zakładach pracy w bieżącym roku. Poniżej zamieszczamy treść tego dokumentu.

Jedną z ważnych spraw w budownictwie socjalistycznym jest stworzenie ludziom pracy warunków i zorganizowanie, po ich codziennym trudzie, kulturalnego i zdrowego wypoczynku.

Wśród różnorodnych akcji i form szeroko już stosowanych w naszym kraju — ważną dziedzinę stanowi turystyka i krajoznawstwo.

Dotychczasowa praktyka i długoletnie doświadczenie — wynikające z porozumienia zawartego pomiędzy CRZZ i PTTK w roku 1955 — wykazują, że takie współdziałanie przynosi dobre rezultaty. Wynikiem tego jest między innymi organizowanie coraz większej ilości masowych imprez turystycz-

nych i krajoznawczych dla ludzi pracy: różnego rodzaju rajdów, zlotów, spływów, które obok walorów czysto turystycznych i krajoznawczych, posiadają duże znaczenie polityczne i wychowawcze.

Także rosnąca liczba i rozwój Kół Zakładowych PTTK wskazują na prawidłowy kierunek realizowania zawartego porozumienia.

W chwili obecnej, kiedy potrzeba uprawiania turystyki i krajoznawstwa jest coraz bardziej powszechna, trzeba poszukiwać ciągle nowych form i sposobów ich umasowienia, szczególnie wśród załóg zakładów pracy, przedsiębiorstw i instytucji.

Nie oznacza to wcale krępowania inicjatywy innych organizacji, a wprost przeciwnie, współpraca między CRZZ i PTTK da tylko wówczas pełne rezultaty, jeżeli same rady zakładowe i inne instancje związkowe przy ścisłym współdziałaniu i pomocy

(Dokończenie na str. 2)

DOKUMENT WIELKIEJ WAGI

(Dokończenie ze str. 1)

PTTK, będą na swym terenie inicjatorami i realizatorami różnorodnych przedsięwzięć.

Komitet Wykonawczy CRZZ oceniając dotychczasową współpracę jako pożyteczną — uznał za konieczny dalszy rozwój turystyki i krajoznawstwa wśród ludzi pracy poprzez współdziałanie związków zawodowych z Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym.

- Dla realizacji tych zagadnień konieczne jest:
- obejmowanie coraz większej rzeszy ludzi pracy i ich rodzin działalnością zakładowych kół PTTK,
 - jeszcze lepsza organizacja imprez turystycznych, a szczególnie organizowanie i programowanie wycieczek w zakładach pracy,
 - szersze niż dotychczas powiązanie form turystyki i krajoznawstwa z nową, socjalistyczną treścią, przemianami kulturalnymi i gospodarczymi, jakie dokonały się i dokonują w Polsce Ludowej,
 - umacnianie istniejących i zakładanie nowych kół i oddziałów zakładowych PTTK w zakładach pracy, przedsiębiorstwach, instytucjach, a szczególnie w nowo powstających kombinatach,
 - otaczanie opieką i udzielanie pomocy zakładowym kolejom PTTK przez instancje Polskiego

Prezes ZG PTTK

Towarzystwa Turystyczno - Krajoznawczego i instancje związków zawodowych.

Rady zakładowe winny przyczynić się do rozwoju turystyki i krajoznawstwa, a szczególnie służyć pomocą w zakresie:

- użytkowania transportu zakładowego na potrzeby załogi,
- użytkowania urządzeń i sprzętu turystycznego w zakładach pracy, a zwłaszcza w kwestii odpłatności,
- przydzielania środków finansowych na działalność turystyczną prowadzoną przez koła zakładowe PTTK,
- udostępniania kolejom zakładowym pomieszczeń organizacyjnych, świetlicowych i bibliotek,
- udostępniania ekranów kinowych na filmy i przezroczka o tematyce turystycznej,
- honorowania pracy PTTK jako pracy społecznej na ogólnie przyjętych zasadach.

Zadania, jakie nakreślone zostały przez związki zawodowe i Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze na rok 1962 i lata następne w zakresie rozwoju turystyki i krajoznawstwa, systematycznego szkolenia kadry organizatorów turystyki, organizacji imprez, wymagać będą od działaczy i aktywu obu organizacji wielkiego wysiłku i pełnej koncentracji poczynań, a ich realizacja przyczyni się do pełniejszego zaspokajania potrzeb ludzi pracy w podnoszeniu zdrowotności i poznawania piękna naszego kraju.

Sekretarz CRZZ

PLENUM ZG PTTK

Pierwsze w tym roku plenum Zarządu Głównego PTTK odbyło się w dniu 3 lutego w Warszawie i obradowało pod przewodnictwem prezesa gen. Bednarza. Pośród pięciu punktów porządku obrad — na pierwszy plan wybiły się takie zagadnienia jak: wytyczne do działalności PTTK na lata 1962—1965 oraz sprawozdania Komisji Narciarskiej i Kajakowej.

Uchwalone przez Plenum tezy działalności PTTK na najbliższe lata zamieszczamy w tym numerze B.I. i niewątpliwie spotkają się one z dużym zainteresowaniem naszych działaczy.

Co natomiast było ciekawego w wystąpieniach przewodniczących dwóch wymienionych Komisji?

Kol. Kulczycki — przew. Komisji Turystyki Kajakowej ZG PTTK zwrócił uwagę na niewłaściwe kierunki w zagospodarowaniu szlaków

turystyki kajakowej. Kosztowne nakłady finansowe na tzw. zagospodarowanie liniowe nie zawsze przynoszą pożądane efekty. Budowanie baz wyjściowych, hangarów na przechowanie sprzętu i baz na końcu szlaków kajakowych — to zdaniem kol. Kulczyckiego sprawy najważniejsze w dziedzinie inwestycji kajakowych. Poza tym pilne jest powiększenie ilości sprzętu pływającego w stanicach PTTK dla umożliwienia licznym turystom uprawiania kajakarstwa.

W sprawozdaniu Komisji Kajakowej warto również zwrócić uwagę na fakt, stale się powtarzający, błędnego przeprowadzania akwizycji skierowań na wczasy kajakowe.

Np. w roku bieżącym skierowania sprzedawane były osobom, które przyjeżdżały z małymi dziećmi, albo wczesnym grupom (sportowcy), które miały już gotowe własne za-

łożenia szkoleniowe — co z kolei łamało ustalony plan i cele szkolek kajakowych PTTK.

Komisja informuje, że w związku z dużym zapotrzebowaniem wczasy rodzinne, czyni starania o uruchomienie rodzinnej szkółki kajakowej, na którą przyjmowani byłiby rodzice z dziećmi od lat 3 do 12, oczywiście z odpowiednim zabezpieczeniem opieki nad tymi dziećmi. Ponadto Komisja planuje rozszerzenie kontroli i współpracy przy produkcji nowego sprzętu kajakowego dla potrzeb turystyki kajakowej.

Ożywioną dyskusję wywołało sprawozdanie kol. Rozmarynowicza przew. Komisji Turystyki Narciarskiej ZG. W swoim wystąpieniu krytykował on „ciąćcia” budżetowe Komisji i wskazywał na uzależnienie dalszego rozwoju pracy ogniw Komisji od utrzymania wysokiej dotacji budżetowej.

Wystąpienia poszczególnych członków prezydium i plenum nie podzielały zasadniczo opinii kol. Rozmarynowicza. Komisji Turystyki

GKR działa

TRZY POSIEDZENIA PREZYDIUM

W ostatnim kwartale 1961 r. Prezydium GKR odbyło 3 posiedzenia. Pierwsze z nich zwołane zostało w Warszawie, a zasadniczym tematem było przygotowanie V Plenum GKR i VI Narady.

Drugie posiedzenie poświęcone było zagadnieniom OKR w Łodzi. Stwierdzono wówczas, że na 14 Oddziałowych KR, zaledwie 35% jest czynnych, pozostałe nie zostały przez OKR zaktywizowane. Sformułowane zostały opinie w sprawie prac zleconych dla uporządkowania zagadnień finansowo-księgowych w Towarzystwie oraz zaakceptowano uzupełnienie składu Komisji Rewizyjnej Oddziałów Międzyuczelnianych w Warszawie.

Na ostatnim posiedzeniu w grudniu, Prezydium zapoznało się z zagadnieniami turystycznymi Okręgu Mazowieckiego. Praca OKR została uznana za dobrą.

Ponadto zapoznano się z wynikami kontroli przeprowadzonymi w Zarządzie Głównym.

OBRADY V PLENUM GKR

W dniu 5 grudnia 1961 r. obradowało V Plenum GKR poszerzone o przedstawicieli Okręgowych Komisji Rewizyjnych w Plenum wziął również udział Wiceprezes ZG — kol. J. Przezdziecki.

Wszystkie Okręgowe Komisje Rewizyjne złożyły sprawozdania pisemne ze swojej działalności. Z relacji opiekunów wynika, że nie wszystkie Okręgowe Komisje pracują należycie, szczególnie słabą aktywność wykazują Komisje: Lublin, Wrocław, Zielona Góra, Opole, Łódź, Gdańsk. Do najczęściej spotykanych trudności w działalności OKR należy nieodpowiedni skład Komisji, brak wydzielonych funduszy na działalność, brak regulaminów i instrukcji oraz słaby autorytet organów kontroli społecznej i niezrozumienie ich pracy. Opiekunowie wyrażają wspólny pogląd, że składy OKR powinni podlegać zatwierdzeniu przez GKR. Kontrola działalności finansowej i gospodarczej wymaga ścisłej współpracy i pomocy rewidentów Zarządów Okręgowych.

Projekt informacji oraz uwag o wykonaniu budżetu PTTK za rok 1960 i o wynikach przeprowadzonych kontroli omówił kol. Kwaśniewski. Warto

(Dalszy ciąg na str. 6)

PTTK włącza się do obchodów 20-lecia PPR

PTTK wraz z całym społeczeństwem obchodzi XX rocznicę powstania PPR. W bieżącym roku prawie każdy okręg i wiele oddziałów postanowiło zorganizować z tej okazji specjalne imprezy, wycieczki oraz wieczornice. M. in. Zarząd Koła Terenowego PTTK w Różanie n/Narwią zorganizował wieczornicę poświęconą wspomnieniom o walkach PPR w okresie okupacji niemieckiej i pracy nad dźwiganiem kraju z ruin wojny. Na stacji zebrało się ponad 80 osób, w większości młodzieży szkolnej. Na gawędę przybyli przedstawiciele władz politycznych oraz Przewodniczący Powiatowej i Miejskiej Rady Narodowej. Po wysłuchaniu pogadanki o PPR uczestnicy walków. Czesław Jaszczak i przedstawiciel komórki PPR w Cukrowni im. Marcelego Nowotki

w Ciechanowie, opowiedzieli o swych przeżyciach w okresie 20-lecia.

Oddział PTTK — HCP przy Zakładach H. Cegielskiego w Poznaniu podjął zorganizowanie wycieczek autokarowych „Szlakiem PPR przez Poznań”. Trasa ich przechodzi przez miejsce historycznych wydarzeń związanych z rewolucyjnym ruchem robotniczym i działalnością wybitnych działaczy Marchlewskiego, Kasprzaka, Chwiłkowskiego, Alfreda Bema, Józefa Paszty i innych. Uczestnicy wycieczek mają możliwość zapoznania się z historią Powstania Wielkopolskiego, historią ruchu robotniczego na terenie Poznania, miejscami demonstracji klasy robotniczej oraz walką narodu polskiego z terrorem hitlerowskich okupantów.

Inicjatywa Oddziału została gorąco przyjęta przez Wojewódzki i Miejski Komitet PZPR, Wojewódzką Komisję Związków Zawodowych, ZMS i wszystkie organizacje społeczne.

Już od pierwszego dnia zaczęły napływać masowo zgłoszenia na wycieczki z zakładów pracy, organizacji partyjnych i związków zawodowych, co świadczy, że inicjatywa Oddziału wychodzi naprzeciw potrzebom społecznym.

Oczekujemy podobnej inicjatywy ze strony innych Oddziałów. Wiele na ich terenie jest miejsc związanych z działalnością PPR, które należy pokazać społeczeństwu, a zwłaszcza młodzieży.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Odpowiadając na nasz apel o włączenie się PTTK do obchodów rocznicy XX-lecia PPR Komisja Turystyki Pieszej Łódzkiego Oddziału PTTK wzywa wszystkie Komisje Turystyki Pieszej na terenie całego kraju do uczczenia rocznicy XX-lecia PPR, poprzez organizowanie pieszych rajdów po swym rodzinnym mieście ze szczególnym uwzględnieniem miejsc związanych z historią ruchu rewolucyjnego i walką z okupantem o wyzwolenie kraju.

Korzystając jeszcze z okresu mniejszego nasilenia akcji wycieczkowej, KTP Oddziału Łódzkiego organizuje takie rajdy dla wszystkich mieszkańców swego miasta, a przede wszystkim dla młodzieży.

**CZEKAMY ODPOWIEDZI
NA WEZWANIE**

Narciarskiej zarzucano, że zagubiła właściwą linię działania. Ograniczyła się bowiem do zagadnień szkolenia, profilaktyki i utrzymywania nartostrad, szczególnie w rejonie tatrzańskim. Zrobiono niewiele, aby rozwinąć turystykę narciarską w innych rejonach kraju. Centralna uwaga skupiona była na organizacji instruktażu płatnego. Odczuwa się brak społecznych instruktorów dla turystyki narciarskiej. Poza tym gwałcił się poważny brak łączności Komisji z ogniwami terenowymi.

Inny problem to utrzymywanie nartostrad w Tatrach. Poważne sumy idą na cel, który nie wiele ma wspólnego z turystyką narciarską.

Wydaje się, że KTN powinna wyłączyć ze swojej działalności opiekę techniczną nad wyczynowymi nartostradami, które służą tylko doskonale zaawansowanym narciarzom do wyczynowych zjazdów. Nartostrady winny być pod opieką gospodarza terenu — w tym wypadku Rady Narodowej m. Zakopanego, a koszty utrzymywania nartostrad powinny być wygospodarowane z budżetu rady lub z opłat za zjazdy nartostradami, czy z obrotów kolejek linowych.

Dużo zastrzeżeń budziła również sprawa zbyt małej popularności odznak turystyki narciarskiej. Ilość zdobywających GON stale spada, wiąże to się ze słabą organizacją właściwej turystyki narciarskiej.

Przed Walnym

JAK ZREALIZOWANO UCHWAŁY I ZALECENIA IV WZD W SPRAWACH ORGANIZACYJNYCH

Jak wszyscy pamiętamy na IV Walnym Zjeździe Delegatów PTTK podjęte zostały uchwały i zalecenia w sprawach organizacyjnych, których wykonanie ciążyło na władzach Towarzystwa w czasie ich kadencji.

Niżej publikujemy dane dotyczące wykonania tych uchwał. Pragniemy nadmienić, że udzielamy odpowiedzi ściśle według punktów uchwał jak one były podane na IV WZD.

A. Sprawy Kół Zakładowych

Zabrzańskie Plenum Zarządu Głównego PTTK w referacie, dyskusji, jak i podjętej uchwale ustaliło wszechstronny program działania nad rozwojem Kół Zakładowych. To, że Plenum odbyło się w Zabrze pozwoliło na wykorzystanie bogatych doświadczeń Okręgu Katowickiego.

W wyniku współpracy z CRZZ wydano wspólne wytyczne na rok 1962 w zakresie organizacji imprez, szkolenia kadr, rozwoju Kół Zakładowych.

Komisję Kół Zakładowych ZG powołano jesienią 1960 r. W ciągu 1961 r. Komisje takie powstały w większości Okręgów.

Książkę Pracy Koła wydano jesienią 1961 r. Ponadto jest w opracowaniu poradnik metodyczny „Vademecum Kół Zakładowych”, który ukaże się w I kwartale 1962 r.

Pełną ocenę wykonanych prac będzie można podać na podstawie założeń, sprawozdań z działalności za rok 1961. Już dziś na podstawie wyrzykowych danych można jednak mówić o poprawie sytuacji w sprawach kół zakładowych PTTK.

B. Postulaty do władz państwowych

1. W toku kadencji uległa wzmocnieniu społeczno-wychowawcza rola PTTK — czołowej organizacji krajoznawczo-turystycznej w Polsce. Znalazło to m. in. swój wyraz we wzroście dotacji na działalność PTTK. W przyniesieniu Towarzystwu przez GKKFiT wyłącznych praw w zakresie przewodnictwa, znakowania szlaków, organizacji zwiedzania zakładów produkcyjnych itp.

2. Strefy konwencyjne z CSRS uległy dalszemu poszerzeniu (m. innymi ostatnio o kolejnym rozszerzeniu stref konwencji doniosła prasa codzienna).

3. Po wstępnych konsultacjach, Zarząd Główny zrezygnował z wystąpienia o przyznanie daleko idących zniżek kolejowych, ze względu na nierealność wniosku.

4. Trwają rozmowy z Ministerstwem Oświaty na temat szeroko pojętej działalności PTTK wśród młodzieży szkolnej. W najbliższym czasie zostanie zawarte porozumienie między MO a PPTK. M. in. SKKF będą mogły być zbiorowymi członkami PTTK.

5. Oddziały Międzyuczelniane uzyskują osobowość prawną, podobnie jak pozostałe Oddziały Towarzystwa.

6. Zarząd Główny podejmował wszechstronne starania o właściwe uhonorowanie działalności społecznej w Towarzystwie. Z okazji 10-lecia PTTK, wydano wiele dyplomów i Złotych Odznak. Ustalony został tytuł „Zasłużonego Działacza Turystyki”. Działacze społeczni korzystają z diet jak działacze sportowi, natomiast Towarzystwo zrezygnowało z płacenia utraconych zarobków, ze względu na trudności finansowe.

C. Sprawy statutowe i regulaminowe.

1. Komisja Statutowa została powołana w październiku 1960 r. Komisja opracowała projekt poprawek w statucie, o czym poinformowaliśmy w poprzednim numerze Biuletynu, a ponadto pełniła wielokrotnie wobec ZG funkcję doradczą w kwestii bieżącej interpretacji Statutu.

2. Rola Zarządów Okręgów uległa dalszemu umocnieniu, zwłaszcza w wyniku reorganizacji działalności gospodarczej. W br. Okręgi zostały przygotowane etatowo do znacznej pomocy Oddziałom.

3. Zasady pracy Komisji Młodzieżowej zostały ustalone w nowym regulaminie.

4. Przewodniczący Komisji Społecznych korzystają ze wszystkich uprawnień członków ZG i są zapraszani na Prezydium ZG.

5. Rola klubów została omówiona na Plenum ZG. Ponieważ Statut przewiduje pełnienie przez Kluby funkcji Komisji Oddziałowych, a i pod innymi względami występuje zgodność regulaminu Klubu z odnośnymi artykułami Statutu wstrzymano się od zmian regulaminu Klubu.

6. Zarówno Regulamin Gopr, jak i zarządzenie Przewodniczącego GKKFiT w sprawie Gopr — w sposób wyczerpujący unormowały sytuację Gopr.

7. Plenum ZG zrezygnowało z wwoływania Rady Turystyczno-Krajoznawczej, postanawiając przedłożyć V WZD projekt wycofania tego postanowienia ze Statutu.

8. Komisje: Speleologiczna i Podwodna działały na zasadzie art. 40 Statutu, a obecnie projekt poprawek w Statucie przewiduje ich działanie wg art. 37 Statutu. Postanowiono utworzyć Podkomisję Fotograficzną, co jest w trakcie realizacji.

9. Wobec posiadania przez Towarzystwo Statutu — wprowadzenie ogólnego regulaminu organizacyjnego jest bezprzedmiotowe.

10. Regulaminy Komisji Społecznych na wszystkich szczeblach organizacyjnych zostały wprowadzone w życie.

11. VII Plenum ZG stanęło na stanowisku utrzymania górnej granicy członków Koła i postanowiło przedłożyć tę sprawę do decyzji V WZD.

12. Wobec dość licznych poprawek w Statucie — ujednocnienie przepisów będzie możliwe i celowe dopiero po uchwaleniu zmian w Statucie przez V WZD.

D. Zagadnienie planowania i usprawnienia pracy PTTK

1. Opracowanie perspektywicznego planu rozwoju liczebnego Towarzystwa okazało się bardzo trudne.

Jeszcze czas, by odbyć okręgowe zebrania sprawozdawczo-informacyjne

Zgodnie z pismem okólnym Nr 3/62 Zarządu Głównego PTTK w lutym i marcu powinny odbyć się zebrania sprawozdawczo-informacyjne Zarządów Okręgów, na których należy przedstawić w sposób treściwy, ale kompleksowy sprawozdanie z działalności PTTK na terenie danego województwa w zakresie programowym, statutowo-usługowym, gospodarczym i inwestycyjnym. W sprawozdaniach tych należy uwzględnić również konkretne ustalone zamierzenia na przyszłość.

Wszystkim zarządom okręgu przypominamy o obowiązkach przeprowadzenia takich zebrań do końca marca b.r. Przyczynia się one na pewno do lepszej znajomości wyników pracy i zamierzeń PTTK na określonych terenach.

Ziarnem Delegatów

Przeważał pogląd, że rozwój Towarzystwa jest uzależniony od poziomu pracy i stąd główny nacisk kładziono na usprawnienie pracy PTTK.

- Plan terytorialnej sieci Oddziałów został opracowany.
- Zarządy Oddziałów na ogół realizują zalecenia w sprawie opracowania perspektywicznego programu działania. Zarząd Główny nie przygotował ramowego planu pracy Oddziału, zarówno ze względu na różnorodność specyfiki Oddziałów, jak i potrzebę uwzględnienia ich samodzielności.
- Zarząd Główny starał się realizować wskazania co do łączenia działalności programowej i gospodarczej.
- Wytyczne w sprawie aktualizacji stanu członków zostały przez ZG przekazane Oddziałom.
- Działalność Komisji Problemowych była analizowana na Prezydium ZG, a nadto na Plenum w Nowym Sączu.
- Krajowe Narady Komisji Społecznych opowiedziały się za tym, by nie przenosić siedzib Komisji Społecznych ZG.
- Informacja wewnętrzna została usprawniona:
 - członkowie ZG otrzymują protokoły z obrad Prezydium,
 - uchwały Prezydium i Plenum są przekazywane zainteresowanym jednostkom.

W sprawach organizacyjnych, jak widać, nie wiele pozostało do wyłonienia.

Do realizacji uchwał w zakresie programowym powiemy w następnym numerze Biuletynu.

TEZY

do działalności

PTTK

w latach

1962 — 1965

Na plenum Zarządu Głównego PTTK w dniu 3 lutego 1962 r. zostały przyjęte tezy do działalności PTTK na lata 1962—1965. Stanowią one podstawę akcji sprawozdawczo-wyborczej w Oddziałach PTTK zgodnie z wytycznymi w tej sprawie uchwalonymi przez ZG PTTK 18.XI.1961 r.

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI W ZAKRESIE KRAJOZNAWSTWA I TURYSTYKI W POLSCE

Sytuacja ogólna

Zainteresowanie turystyką ze strony szerokiego rzesz społeczeństwa gwałtownie rośnie z roku na rok.

W ostatnich latach szczególnie aktywnie występuje rozwój tych zainteresowań w środowiskach robotniczych i wśród chłopstwa. Stan ten wynika zarówno z rekreacyjnych, jak i poznawczych wartości, jakich dostarcza turystyka.

Ogólny rozwój gospodarczy naszego kraju, którego jednym z wyrazów jest rozwój nowoczesnej techniki — w bezpośredni sposób oddziałuje na turystykę, tworząc dla niej coraz szerszą bazę materialną.

Dla ludzi z dużych środowisk miejskich, spotykających się z dzisiejszą techniką na codzień, stanowi ona czynnik pobudzający do bliższego obcowania z przyrodą, jako pewnej przeciwwagi ich codziennego życia. Dla innych, zwłaszcza z małych miasteczek i wsi, stanowi ona wielką atrakcję o poznawczych wartościach, powoduje ich pęd do zwiedzania nowoczesnych zakładów, do poznawania nowych metod budownictwa itp.

Wpływając na rozbudowę i unowocześnienie transportu i motoryzacji, technika stwarza dogodne warunki do łatwiejszego przedostawania się z miejsca na miejsce, sprzyja rozwojowi turystyki.

Dokonujący się na tle wzrostu ekonomicznego ogólny rozwój oświaty, kultury, doskonalenia form i treści, budzi potrzebę zainteresowania turystyką.

Stąd turystyka, ze względu na jej siłę wychowawczą, rekreacyjną i ekonomiczną, staje się problemem społeczno-ekonomicznym o znaczeniu wybiegającym daleko poza ramy działalności organizacji turystycznych, wymagających bezpośredniej ingerencji Państwa.

Masowy rozwój turystyki przynosi także pewne zjawiska ujemne, wymagające zdecydowanego przeciwdziałania. Do takich należą: niszczenie środowisk przyrodniczych, przeładowanie miejscowości i tras atrakcyjnych krajoznawczo, zubożenie treści programowych w praktycznej działalności różnych przedsiębiorstw o merkantylnym charakterze.

Dla wzmocnienia opieki nad rozwijającym się ruchem turystycznym ze strony Państwa, powołano w lutym 1960 r. — Główny Komitet Kultury Fizycznej i Turystyki, poprzez który w sposób skuteczny kształtują swą politykę w omawianym zakresie.

Rosnące zainteresowanie turystyką ze strony społeczeństwa, ogólny rozwój gospodarczy kraju oraz wzrost nakła-

dów i ingerencji Państwa w zakresie turystyki, stwarzają korzystną sytuację dla rozwoju działalności Towarzystwa.

PTTK wita z uznaniem te przeobrażenia jako inicjator turystyki i krajoznawstwa w Polsce.

Sytuacja PTTK

Burzyliwy rozwój turystyki wpłynął na powstawanie nowych form jej organizacji. PTTK, które przed 19 laty było obok „Orbisu” jedynym organizatorem turystyki w Polsce — dziś jest jednym z wielu organizatorów, choć nadal utrzymuje wśród nich czołową pozycję.

Popierając regulowany rozwój tych nowych form organizacyjnych, Towarzystwo uważa za objaw wysoce ujemny występującą nadal w tym względzie żywołowość, u której podstaw leży wyłącznie merkantylne traktowanie turystyki.

Zarówno ogólny rozwój turystyki, jak i rozwój nowych form jej organizacji, wymaga rozszerzenia i wzbogacenia działalności Towarzystwa.

PTTK pozostaje jedyną organizacją, prowadzącą działalność programowo-wychowawczą i w tym sensie ma obowiązek wpływania na cały ruch turystyczny i inspirowania innych organizacji turystycznych w zakresie treści programowych.

PTTK jest masową, społeczną organizacją krajoznawców i turystów, reprezentantem fachowej opinii we wszelkich projektach i poczynaniach w zakresie turystyki.

Towarzystwo w oparciu o program Frontu Jedności Narodu, realizuje politykę socjalną Państwa, poprzez swoją działalność w zakresie wypoczynku po pracy, w ścisłej współpracy ze Związkami Zawodowymi.

Utrwalanie i rozwijanie społeczno-wychowawczego charakteru i roli Towarzystwa stanowi naczelną jego zadanie w latach 1962—1965.

Turystyka w jej najszerszym, masowym znaczeniu łączy się ściśle z wypoczynkiem po pracy, stanowiąc jedną z najbardziej atrakcyjnych jego form.

Problem wypoczynku po pracy, zarówno ze względu na jego społeczne znaczenie i rozmiary, jak i ze względu na rozwój kierunków turystyki, staje się przez to niezmiernie ważki dla PTTK.

Włączenie wypoczynku po pracy do działalności PTTK, w sensie nadania mu treści programowej, krajoznawczo-turystycznej, pozwoli Towarzystwu na zdobycie nowych środowisk dla idei reprezentowanej przez PTTK, umożliwi członkom tych środowisk przejście z biernego niedzielnego wypoczynku, do wyższych form turystyki kwalifikowanej, pełniących nie tylko warunki regeneracji sił, ale mających również poważne wartości poznawcze.

(Dalszy ciąg na str. 8)

GKR działa

(Dokończenie ze str. 3)

tu zaznaczyć, że zjawiskiem niepokojącym jest niewykonanie planu dochodów niektórych tytułów budżetowych. Procent wpływu składek członkowskich spadł w roku 1960 do 59,6% z 70% uzyskanych w roku 1959. Ujemne wyniki notuje się również we wpływach z odpłatności za szkolenie i imprezy, sprzedaży wydawnictw i odznak, z wypożyczalni i warsztatów sprzętu turystycznego. GKR wskazuje w swych uwagach na cały szereg niedociągnięć w wykonaniu budżetu, aczkolwiek nie można pominąć również i osiągnięć pozytywnych.

Plenum zatwierdziło plan pracy do końca kadencji oraz ustaliło terminy kontroli przez zespoły kontrolne.

W części końcowej obrad Komisja Wnioskowa przedstawiła projekt 11 wniosków, które uprzednio były omawiane w ogólnej dyskusji. Są one następujące:

1. Poszerzone Plenum GKR uważa za konieczne jak najszybsze wydanie nowego regulaminu Komisji Rewizyjnej oraz prowadzenie szkolenia członków KR.
2. Na zebraniach sprawozdawczo-wyborczych wszystkich szczebli organizacyjnych, ustępująca Komisja Rewizyjna powinna przedstawić wnioski personalne do składu nowej KR.
3. W skład KR powinni w większości wchodzić aktywiści zamieszkałi w siedzibie władz danego szczebla organizacyjnego.
4. Plenum podkreśla konieczność posiadania przez KR wydziałowych w budżecie sum na działalność w wysokościach odpowiadających faktycznym potrzebom.
5. W celu podniesienia rangi KR rozpatrzy możliwość zaopatrzenia członków KR w specjalne legitymacje.
6. Podtrzymać zasadę organizowania posiedzeń Prezydium GKR na terenie Okręgów w składzie poszerzonym o aktyw OKR i Zarządów Okręgów.
7. Spowodować zobowiązanie rewidentów etatowych Zarządu Głównego i Okręgów do bezwzględnego kontaktowania się z KR rewidowanych jednostek.
8. Plenum widzi konieczność rozbudowy komórki etatowych rewidentów w Okręgach oraz pełnej aktywizacji społecznych organów kontroli.
9. Plenum stwierdza potrzebę dokonania zmian personalnych w składzie OKR — Wrocław.
10. Spowodować zorganizowanie narad roboczych aktywu Oddz. KR Okręgu Pomorskiego, Poznańskiego i Wrocławskiego.
11. Spowodować usprawnienie docierania wydawanych przez ZG aktów normatywnych (zarządzenia, instrukcje, okólniki itp.) do Okręgowych i Oddziałowych KR.

Wnioski zostały przez Plenum zatwierdzone i przekazane do realizacji Prezydium GKR.

Piąte Plenum należy zaliczyć do bardzo pracowitych, bogatych w tematykę i odznaczających się poziomem i rzetelnością dyskusji.

DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

Rok 1961 zakończył się pod znakiem ożywionej działalności kontrolnej GKR. W okresie listopada i grudnia 1961 r. przeprowadzone zostały kontrole Oddziału w Żaganiu oraz Wojskowego Koła PTTK, Zarządu Głównego (działalność organizacyjna i programowa), Zarządu Głównego (Zespół Ekonomiczny), Domu Turysty w Warszawie, Komisji Turystyki Kajakowej, Pieszej, Kolarskiej, Motorowej, Żeglarskiej ZG PTTK oraz Komisji Kół Zakładowych ZG, a ponadto inspekcje schroniska w Kłodzku, Oddziału w Łądku, schroniska w Sobieszowie i w Jeleniej Górze.

TEZY

(Dalszy ciąg ze str. 5)

Z określenia roli i charakteru PTTK wynika doniosłość pracy społecznej w Towarzystwie.

Tylko praca społeczna uzasadnia istnienie PTTK, stanowi jego siłę, określa jego charakter. Zatem rozwój tej pracy, a więc stały wzrost liczby i roli aktywu społecznego, a także uznanie jego pracy, winny znajdować się w centrum uwagi wszystkich instancji organizacyjnych Towarzystwa.

Rola aktywu społecznego, obok nadawania kierunku i charakteru działalności Towarzystwa, powinna nadal wyróżniać się również w bezpośredniej pracy społecznej, w realizowaniu zadań programowych i organizacyjnych

poszczególnych jednostek, Komisji i instancji PTTK.

W dążeniu do sprostania rosnącym zadaniom Towarzystwo musi stale poszerzać swą sieć organizacyjną, powiększać zastępy nowych członków.

Szczególne uwagę należy zwrócić na rozwój Towarzystwa w środowiskach społecznie najbardziej aktywnych, a więc wśród młodzieży i w zakładach pracy.

GŁÓWNE KIERUNKI PRACY PTTK W PODSTAWOWYCH DZIEDZINACH DZIAŁALNOŚCI

Z określenia sytuacji ogólnej turystyki w Polsce, miejsca i roli PTTK

w całokształcie działalności turystycznej, wynikają główne kierunki działania PTTK.

Współpraca i współdziałanie

1. Umocnić i rozszerzyć działanie inicjatyw i oddziaływanie PTTK w środowiskach pracujących, młodzieży robotniczej, szkolnej, studenckiej, wiejskiej (PGR) we współpracy ze Zw. Zawodowymi, ZMS, Min. Oświaty, ZMP, ZSP, ZNP.

2. Zapewnić wpływ programowy w zakresie właściwych form propagandy treści krajoznawczej i kultury turystycznej w obsłudze ruchu turystycznego, we współpracy z licencjowanymi przedsiębiorstwami obsługi, jak np.: z „Orbisem”, „Gromadą” itp.

3. Inicjować i rozszerzać formy i metody oraz realizację programu upowszechniania kultury turystycznej, ochrony przyrody, opieki nad zabytkami, w ramach współdziałania z Min. Leśnictwa, Państwową Radą Ochrony Przyrody, Ligą Ochrony Przyrody, Ministerstwem Kultury i Sztuki, Konserwatorami Zabytków, Radami i Dyrekcjami Parków Narodowych.

4. Współdziałać ze stowarzyszeniami regionalnymi dla wzajemnego wzbogacenia działalności sprzyjającej kulturalnemu i ekonomicznemu rozwojowi regionu.

5. Rozszerzać organizacyjną i fachową współpracę w ramach podziału zadań ze związkami sportowymi, w szczególności z PZN, PZKaj., PZKol., PZZ, PZMot.

Sieć organizacyjna, członkowie, aktyw

1. Objąć siecią organizacyjną Kół PTTK wszystkie zakłady pracy, liczące ponad 500 osób załogi. Odpowiednio do sieci Kół, powinna wzrosnąć liczba Oddziałów, które w sumie, w końcu 1965 roku swoim statutowym zasięgiem terytorialnym pokryją teren całego kraju.

2. W rozwoju sieci organizacyjnej, obok zakładów pracy, należy zwrócić uwagę na środowiska młodzieży, tworząc Kola PTTK w liceach zawodowych, szczególnie pedagogicznych, Oddziały Międzyzucielniane — w środowiskach studenckich, Kola PTTK — na wsi, bazując na młodzieży Państwowych Gospodarstw Rolnych oraz współdziałając ściśle ze SKKT w szkołach, w ramach porozumienia zawartego pomiędzy PTTK a Ministerstwem Oświaty.

3. Rozwinąć sieć klubów specjalistycznych poprzez utworzenie przy każdym Oddziale co najmniej 2-3 klubów w najbardziej popularnych i rozwiniętych dyscyplinach turystyki kwalifikowanej.

4. W realizacji statutowych obowiązków wobec członków oraz dla powiększenia szeregów członkowskich PTTK — rozwinąć zakres formy stosowania uprawnień dla członków Towarzystwa. Rozszerzyć zasięg informowania członków o poczynaniach i uchwałach Instancji i Komisji PTTK.

5. W szkoleniu kadr główną uwagę, wysiłek i środki przeznaczyć na masowe szkolenie organizatorów wycieczek i turystyki w zakładach pracy i w środowiskach młodzieży, oraz przewod-

ników turystycznych. Działalność w tej dziedzinie powinna do roku 1965 nie tylko zaspokoić stale rosnące potrzeby ruchu turystycznego, ale wyprzedzić jego rozwój, stwarzając tym samym naturalne współzawodnictwo i bodziec do stałego podnoszenia kwalifikacji.

6. Rozwój sieci Kół Zakładowych oraz prawidłowa organizacja wycieczek i turystycznego wypoczynku po pracy w poważnym mierze uzależniona jest od ilości i poziomu pracy organizatorów turystyki. Należy więc, zgodnie z porozumieniem PTTK z CRZZ — podnieść rangę organizatorów turystyki w zakładach pracy, nadając im przewidziane w porozumieniu uprawnienia, oraz kierować ich pracą poprzez zorganizowane przy Oddziałach zespoły organizatorów.

7. Przewodnicy turystyczni w swojej pracy oddziałują na niezliczone rzesze uczestników ruchu turystycznego. Ich praca, poziom ideologiczny i fachowy powinny stanowić przedmiot stałej opieki i pomocy, a także kontroli ze strony instancji Towarzystwa.

Krajoznawstwo i turystyka

Działalność krajoznawczą Towarzystwa należy traktować jako główną formę wychowawczego działania i doprowadzić w praktyce — poprzez sprecyzowanie metod pracy krajoznawczej, zapewnienie środków i pomocy instruktażowej — do wszystkich komórek organizacyjnych i obiektów PTTK. Poprzez realizację hasła: „Każdy zna swój region” — wpłynąć na zmianę postawy wszystkich członków PTTK z biernej na czynną. Chodzi o to, by członkowie PTTK, posiadając wszechstronną wiedzę o swoim regionie, stali się inspiratorami i działaczami ruchu regionalnego, współtwórcami rozwoju swojego terenu.

2. W treści krajoznawczego oddziaływania, wiązać prawidłowo przeszłość ze współczesnością. Obok zabytków, pokazywać i zaznajamiać turystów z obiektami budownictwa socjalistycznego w miastach i na wsi. Dużą rolę w tej dziedzinie powinny odegrać Koła Zakładowe PTTK w zakładach pracy udostępnionych do zwiedzania, poprzez przygotowanie przewodników zakładowych i organizację obsługi zwiedzających.

3. Przez szeroko zakrojoną działalność krajoznawczą, ochroniarską, w dziedzinie przyrody i zabytków, przez stworzenie przy wszystkich oddziałach poradni krajoznawczo-turystycznych, przez rozwój kadr społecznych opiekunów zabytków i strażników przyrody — wpływać na kulturę wycieczkowania, prawidłowy rozwój ruchu turystycznego i wypoczynku świątecznego.

4. Należy wzbogacić działalność wydawniczą PTTK i zapewnić PTTK większy wpływ na poziom i jakość wszelkich wydawnictw turystyczno-krajoznawczych, realizowanych poza PTTK. Centralne środki przeznaczyć na wydawnictwa metodyczno-szkoleniowe i wzorcowe. Terenowym inicjatywom wydawniczym zapewnić fachową pomoc.

4a. Zapewnić pomoc programową redakcji „Światowida”. Wprowadzić w pełni w życie obowiązkową prenumeratę „Wierchów” i „Światowida” przez ogniwa organizacyjne i obiekty turystyczne PTTK.

5. Dla lepszego udostępnienia turystom wartości krajoznawczych Polski i bardziej planowego wykorzystania bazy, do roku 1965 wykonać główne zadania w dziedzinie wytyczania i znakowania szlaków turystycznych centralnych i regionalnych.

6. We wszystkich dyscyplinach turystyki kwalifikowanej szczególną uwagę zwrócić na podstawową działalność popularyzacyjną i szkoleniową w zasadniczych środowiskach działania PTTK, tj. w zakładach pracy i wśród młodzieży, wprowadzając problematykę turystyki kwalifikowanej do zakresu działania i kwalifikacji organizatorów turystyki (II stopień), do ośrodków wypoczynku świątecznego, obozów młodzieżowych ZMS itp.

7. Zorganizować i wprowadzić w życie nowy system zdobywania odznak, zapewniający uzyskanie i otrzymanie odznak popularnych i brązowych w miejscu ich zdobycia (baza końcowa czasów turystycznych, każde schronisko PTTK itp.).

8. Rozwinąć szeroko zasięg zdobywania podstawowych umiejętności turystycznych (nauka pływania, jazda na nartach, obozownictwo, terenoznawstwo), zarówno poprzez wszelkiego rodzaju szkółki, wezasy wędrowne i obozy, jak też w czasie całego roku w miejscu zamieszkania.

9. Obok tradycyjnych imprez turystycznych, należy propagować imprezy łączące turystykę z pracami społecznie użytecznymi, wprowadzić i szeroko rozwinąć nowe, szkoleniowo-sprawnościowe formy imprez: zawody na orientację, konkursy sprawnościowe w zakresie obozownictwa, turystyczne tor przeszkód itp.

10. Szerokie włączenie się właściwych pionów turystyki kwalifikowanej do akcji bezpieczeństwa na drogach, na wodzie i w górach (zima, lato).

11. W organizacji imprez turystycznych przyjąć, niezależnie od ogólnego

rozwoju tej formy działania, jako podstawy:

a) pełne wykorzystanie imprezy dla celów wychowawczych i krajoznawczych i podnoszenia kwalifikacji turystycznych,

b) lokalizowanie imprez w terenach nowych, mniej znanych, lecz atrakcyjnych krajoznawczo,

c) maksymalne rozłożenie terminarza imprez w czasie, przedłużając sezon turystyczny, przyzwyczajając do stałego w ciągu roku uprawiania turystyki.

Jako główną problematykę krajoznawczą imprez, kontynuować i rozwijać temat: 1000-lecie Państwa Polskiego.

Usługi i gospodarka

1. Prowadzenie turystycznej bazy noclegowo-żywieniowej, wypożyczalni sprzętu, ośrodków obsługi ruchu turystycznego, eksploatacja parku autokarowego dla potrzeb turystyki masowej, produkcja i sprzedaż pamiątek turystycznych, fotowidokówek itp. — jest jedną z głównych form zaspokajania podstawowych potrzeb turystycznych i upowszechniania turystyki. Działalność ta stanowi, zgodnie z Statutem Towarzystwa, jedno z ważnych jego zadań.

Ze względu na specyfikę tej działalności, powinna być ona ujęta w formy organizacyjne, dostosowane do celów, jakim służy i warunków, w jakich jest ona realizowana, przy przyjęciu następujących założeń:

a) działalność programowa i uzupełniająca ją działalność usługowa powinny być zasadniczo prowadzone w jednym pionie Towarzystwa, wg zasad organizacji zdecentralizowanej,

b) niektóre dziedziny tej działalności o szczególnej specyfice (np. produkcja, turystyka zagraniczna, służba inwestycyjna) lub o dużych obrotach, powinny być zorganizowane i prowadzone centralnie, na zasadach podobnych jak jed-

(Dokończenie na str. 8)

PRENUMERUJMY „ŚWIATOWIDA”

Zarząd Główny PTTK wystosował pismo okólnie Nr 2 w sprawie prenumeraty „Światowida” podpisane przez Prezesa ZG PTTK — gen. Br. Bednarza oraz Sekretarza ZG — red. Z. Wróblewskiego:

„Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze obejmuje swą działalnością znaczną część ruchu turystycznego w Polsce. Na 10 mln turystów w ubiegłym sezonie, ok. 4,5 mln korzystało z usług turystycznych w ramach naszej organizacji. Ten masowy rozwój turystyki narzuca potrzebę popularyzacji racjonalnych form jej uprawiania oraz krzewienia zainteresowań krajoznawczych i kultury turystycznej. Zadania te ma spełnić m.in. Magazyn Turystyczny „Światowid”, jednak zasięg jego oddziaływania jest niedostateczny wobec słabo rozwiniętego czytelnictwa, a przede wszystkim prenumeraty.

Obecnie, redakcja tygodnika wraz z Prezydium Zarządu Głównego PTTK, podjęła wysiłki zmierzające do polepszenia treści pisma — tak, by odpowiadało rzeczywistym potrzebom turystyki. W ostatnich numerach obserwujemy widoczną poprawę pod tym względem i wydaje się, że „Światowid” może obecnie spełniać wyznaczoną mu rolę, pod warunkiem, że będzie stale czytany przez szerokie rzesze turystów.

Z tych względów Prezydium ZG PTTK przypomina o Zarządzeniu Nr 11/61 w sprawie popierania czytelnictwa „Światowida”, które nakłada obowiązek prenumeraty na wszystkie ogniwa terenowe PTTK oraz obiekty turystyczne.

Apelujemy do Zarządów wszystkich szczebli o energiczne wprowadzenie w życie postanowień tego zarządzenia oraz propagowanie czytelnictwa „Światowida” wśród członków naszego Towarzystwa i uczestników imprez organizowanych przez PTTK. Szczególnie intensywnie należy zachęcać do prenumerowania członków Kół i Klubów.

Pismo zwraca się do Kolegów Prezesów Okręgów o nadesłanie do ZG PTTK do końca marca br. krótkich sprawozdań z akcji prenumerowania „Światowida” na terenie ich Okręgów.

TEZY

(Dokończenie ze str. 7)

nostki państwowe o tym samym profilu działalności,

c) prowadzenie bazy noclegowo-żywieniowej, obsługi ruchu turystycznego, wypożyczalni sprzętu itp. jest jedną tylko z form działalności Towarzystwa i dlatego ich rozwój nie powinien następować kosztem ograniczania działalności na innych odcinkach i w sposób dominujący absorbować aktywność społecznego PTTK,

d) działalność ta musi być prowadzona sprężyście, gospodarnie i zgodnie z wszelkimi wymogami przepisów prawnych i administracyjnych.

Spełnienie tego postulatu stwarza potrzebę prowadzenia działalności usługowo-gospodarczej przez aparat etatowy pogłębiający swe kwalifikacje pod nadzorem właściwych zarządów jednostek PTTK i przy czujnej kontroli społecznej działaczy Towarzystwa, zwłaszcza właściwych Komisji Rewizyjnych,

Głównym celem działalności usługowej nie jest wypracowanie środków finansowych, lecz świadczenie usług społeczeństwu.

2. Rozwój działalności usługowej, jak i rozbudowa bazy powinny następować w sposób planowy i prawidłowy, stosownie do realnych możliwości orga-

nizacyjnych i finansowych Towarzystwa. Inicjatywy rozszerzenia tej działalności nie powinny przeradzać się w spontaniczne przedsięwzięcie pozabawione dostatecznych podstaw organizacyjnych i ekonomicznych.

3. Należy natomiast dążyć do tego, aby pod względem gospodarności poziomu usług i atmosfery ten odcinek działalności Towarzystwa wysunął się na czoło spośród innych instytucji.

a) Temu celowi służyć powinno rozszerzenie obowiązkowych usług każdego obiektu PTTK o działalność w zakresie pełnej informacji krajoznawczej i turystycznej, poradnictwo fachowe w odniesieniu do sprzętu turystycznego, tras i szlaków, ochrony przyrody, bezpieczeństwa na wodzie, w górach (zima, lato) itp.

b) Dlatego też konieczne jest przeszkolenie w tym zakresie personelu (kierownicy, portierzy) schronisk.

c) Większe obiekty w górach i nadwodne powinny być wyposażone w specjalne pomoce programowe, a niektóre w gabinety krajoznawczo-metodyczne z zatwierdzonymi etatowo specjalistami-instruktorami.

4. Turystyka zagraniczna organizowana w ramach PTTK spełniać winna postulaty:

a) służenia przede wszystkim członkom PTTK i środowiskom zakładów produkcyjnych,

b) obejmowania w pierwszym rzę-

dzie zasięgiem wyjazdów kraje obozu socjalistycznego, ze względu na możliwości daleko tańszych wycieczek niż do krajów kapitalistycznych,

c) nadto stwarzania warunków takich wyjazdów turystom kwalifikowanym.

5. Zagadnienie bazy turystycznej PTTK wymaga zwrócenia szczególnej uwagi na utrzymanie jej na właściwym poziomie i tam, gdzie jest celowe, modernizowanie posiadanych obiektów w sposób odpowiadający rosnącym wymogom społeczeństwa.

W zakresie działalności inwestycyjnej, należy zwrócić szczególną uwagę na ekonomiczność rozwiązań projektowych, uwzględniających warunki eksploatacyjne. W rozbudowie bazy trzeba brać pod uwagę hierarchię pilności zagospodarowania terenu, koncentrację zamierzeń inwestycyjnych, zgodnie z kierunkami inwestowania, ustalonymi przez resorty turystyki. Rozbudowa bazy powinna następować przede wszystkim na terenach najmniej zagospodarowanych turystycznie, przyczyniając się do aktywizacji tych terenów oraz odciążenia innych przeciążonych ruchem turystycznym.

6. Całokształt zamierzeń inwestycyjnych jak i kapitalnych remontów należy ustalić w formie odpowiednich wieloletnich planów obowiązujących całe Towarzystwo.

Prezydium ZG PTTK

Co pisać inni

POPULARNE CZY NAUKOWE (dwugłos o „Wierchach”)

Interesująco redagowany Biuletyn PTTK Okręgu Łódzkiego przynosi dwugłos w sprawie „Wierchów”. W numerze 10 (64) z 1961 r. Henryk Klimkiewicz dochodzi do wniosku:

„... Jedną z głównych przyczyn słabej poczytności tego rocznika, tak zaślęzonego skądinąd dla turystyki polskiej jest — jak mi się wydaje — niesprecyzowany jego charakter, nierówny poziom, a często i treść mało zajmująca. Należy zdecydować się: „Wierchy” — specjalistyczny organ Górskiego Instytutu Badawczego, jakiego się domaga ich Redakcja, czy też „Wierchy” — popularne źródło wiedzy o górach i sprawach górskich dla przeciętnego turysty, żyjącego w drugiej połowie XX wieku.

W pierwszym przypadku liczba 3.000 będzie nakładem wysokim. Nas — turystów interesują chyba jednak te drugie „Wierchy”.

Spójrzmy więc na ostatni (XXIX) rocznik ... Już na wstępie cenna skądinąd praca Dobrowolskiego „Studia nad kulturą pasterską w Karpatach Północnych” potrafi gruntownie zniechęcić do lektury dalszych stron tego rocznika. Problem ogromnie ciekawy dla każdego interesującego się górami turysty, autor omówił językiem zrozumiałym dla fachowców od etnografii i geografii. Przeciwnieństwem jest język i forma artykułu B. Kopyczyńskiej „Z wędrowek po szalaszach rumuńskich”, choć tu znów trudno oczekiwać większego zainteresowania czytelnika sprawami gór Rumunii, które są dlań niedostępne. Przyjemnie, z zainteresowaniem i lekko czyta się

artykuły W. Krygowskiego (może nawet zbyt „lekka” to lektura w porównaniu z artykułem Dobrowolskiego?), ale sam kol. Krygowski nie zapelniał 300-stronicowego tomu. Wnioski z tego pozostawiam Redaktorowi „Wierchów”...

Wiele się zmieniło na naszym „najlepszym z możliwych” światów (a więc i w turystyce także) od czasu ukazania się pierwszego rocznika „Wierchów”. W nich samych natomiast współczesne nerwowe i niespokojne czasy obrazuje tylko... abstrakcyjna obwoluta. Zaryzykuje twierdzenie, że tradycje i świetna przeszłość kładą się jakimś cieniem na obecne „Wierchy”; tracą one myślką przede wszystkim pod względem formy, lecz często i treści. Daremnie w nich szukać obszerniejszego omówienia takich choćby spraw, jak: formy uprawianej obecnie turystyki, zjawiska socjologiczne z nią związane itp.

... Sądzę, że „Wierchy” powinny być pewnego rodzaju zwierciadłem spraw górskich i wszystkich z nimi związanych zjawisk zachodzących teraz w naszym społeczeństwie, powinny pełnić i wszechstronnie podsumowywać każdy miniony rok w górach. Dział „Turystyka-Taternictwo - Ratownictwo” w kronice czyni to w swej dotychczasowej formie w sposób b. fragmentaryczny i ubogi”.

W 12 (66) numerze Biuletynu redakcja zamieszcza list Kazimierza Polaka z Krakowa, pracującego od 7 lat w Antykwariacie Naukowym PP „Dom

Książki”, który nie zgadza się z postulatami wysuniętymi przez H. Klimkiewicza. Kazimierz Polak pisze:

„Wierchy” nie są nudne, są do czytania. W antykwariatach uważamy je za dobre pozycje, na które mamy zawsze licznych odbiorców. Są one, jak wiemy, rocznikiem o objęciu wybitnie naukowym, nie mogą więc być magazynem w rodzaju „Światowida”.

Placówka „nasza rozpowszechniła 25 egzemplarzy ostatniego „nudnego” rocznika, co przy dość wysokiej cenie uważam za sukces. „Wierchy”, jako jedyny organ poświęcony górom i góralszczyźnie są nieocenioną pomocą przy wszelkiego rodzaju pracach naukowych i popularyzatorskich dotyczących południowego regionu Polski. Pewnego stopnia spopularyzowanie rocznika powinien się zająć PAN i poszczególne Dyrekcje „Domu Książki”. Atak na Redakcję uważam za trochę krzywdzący. „Wierchy” mają za starą tradycję, aby przez wprowadzenie łatwizny można im było utowarzać drogę do szerszych kręgów czytelników”.

Publikując obydwie wypowiedzi, prosimy naszych Czytelników o zabranie głosu na ten temat. Prosimy o nadsyłanie swych opinii, postulatów pod adresem „Wierchów” i w ogóle uwag dotyczących tego wydawnictwa. Redakcja Biuletynu Informacyjnego ZG PTTK będzie się starała w miarę możliwości głosu te zamieścić na łamach „BI”, a wszystkie uwagi i spostrzeżenia przekaże redakcji rocznika.

Biuletyn Informacyjny ZG PTTK — redaguje Kolegium
Wydawca: Dział Propagandy i Wydawnictwa Zarządu Gł. PTTK
Adres redakcji: Warszawa, ul. Senatorska 11 tel: 62488

Nakład: 5000 egz.

Zakł. Graf. „Ruch” W-wa, zam. 205-62 — H-37